EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.5.20.
COM(2014) 277 final

# A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

# A GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI BIZOTTSÁGNAK

## a 2010. december 15-i 1210/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 12. cikkének értelmében az euróérmék hitelesítéséről és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmék kezeléséről

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE**
**A GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI BIZOTTSÁGNAK**

# a 2010. december 15-i 1210/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] 12. cikkének értelmében az euróérmék hitelesítéséről és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmék kezeléséről

## 1. AZ 1210/2010/EU RENDELET CÉLJA

Az euró pénzhamisítás elleni védelmének javítása érdekében az 1338/2001/EK rendelet[2] előírja a hitelintézetek, pénzforgalmi tevékenységük keretén belül az egyéb pénzforgalmi szolgáltatók, valamint a bankjegyek és érmék kezelésével és újraforgalmazásával foglalkozó egyéb intézmények (a továbbiakban: intézmények) számára, hogy bizonyosodjanak meg az általuk elfogadott és újraforgalmazni kívánt euróbankjegyek és -érmék hitelességéről, és ügyeljenek a hamisítványok felismerésére.

Ezt a kötelezettséget az érmék vonatkozásában tovább részletezi az euróérmék hitelesítéséről és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmék kezeléséről szóló, 2010. december 15-i 1210/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: rendelet). A rendelet annak biztosítását célozza, hogy az euróövezet egészében megvalósuljon az euróérmék hatékony és egységes hitelesítése azáltal, hogy egyrészt kötelező szabályokat vezetnek be a forgalomban lévő euróérmékre alkalmazandó közös hitelesítési eljárások végrehajtására, másrészt pedig a nemzeti hatóságok végrehajtják a hitelesítési eljárásokra vonatkozó ellenőrzési mechanizmusokat. A hitelesítési eljárás annak igazolására szolgál, hogy az euróérmék hitelesek és pénzforgalom céljára alkalmasak.

A rendelet értelmében a hitelesítésre vonatkozó kötelezettséget érmefeldolgozó gépek vagy erre kiképzett személyzet segítségével kell teljesíteni. A hitelesítést követően valamennyi hamisgyanús, illetve a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmét be kell szolgáltatni a nemzeti érmeszakértői központnak vagy az érintett tagállam által kijelölt egyéb hatóságnak. A rendelet meghatározza az érmefeldolgozó gépekre vonatkozó tesztelési követelményeket, a pénzforgalom céljára alkalmatlan érmék kezelésének szabályait, valamint a tagállamok által

[1] HL L 339., 2010.12.22., 5. o.
[2] HL L 181., 2001.7.4., 6. o.

végrehajtandó ellenőrzési mechanizmusokat, amelyek révén biztosítják, hogy az intézmények eleget tegyenek hitelesítési kötelezettségeiknek.

A 2005/37/EK bizottsági határozat[3] alapján létrehozott Európai Műszaki és Tudományos Központ (ETSC) a rendelet 7. cikkével összhangban kidolgozta az 1210/2010/EU rendelet végrehajtására vonatkozó iránymutatást (a továbbiakban: ETSC-iránymutatás).

## 2. A JELENTÉS CÉLJA

A rendelet 12. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság a tagállamok által benyújtott jelentések elemzését követően éves jelentést tesz a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak az euróérmék hitelesítése és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmék kezelése terén elért fejlődésről és eredményekről.

A Bizottság most első ízben készített ilyen éves jelentést. A rendelet a hitelesítési eljárás vonatkozásában 2012. január 1-jén lépett hatályba. A jelentés a 2012-es évet vizsgálja, és fő célja egyrészt annak értékelése, hogy megfelelő volt-e a közös hitelesítési eljárások végrehajtása és hatékonyak-e a nemzeti hatóságok hitelesítési eljárásaira vonatkozó ellenőrzési mechanizmusok, másrészt pedig összesített statisztikai áttekintés kidolgozása a tagállamoktól kapott jelentések alapján.

## 3. AZ EURÓÉRME-HITELESÍTÉSI TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ TAGÁLLAMI JELENTÉSEK

A 12. cikk (1) bekezdésével összhangban a tagállamok évente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak az euróérme-hitelesítési tevékenységeikről. A benyújtott információnak tartalmaznia kell az elvégzett ellenőrzések, valamint az ellenőrzött érmefeldolgozó gépek számát, a teszteredményeket, az e gépek által feldolgozott érmék mennyiségét, az elemzett hamisgyanús érmék számát, a pénzforgalom céljára nem alkalmas, beváltott euróérmék számát, valamint a rendelkezésben rögzített valamennyi eltérés részleteit.

A tagállami éves jelentések továbbításának határideje az ETSC-iránymutatásban foglaltak értelmében a jelentésben tárgyalt évet követő év február 15-e[4].

[3] A Bizottság 2004. október 29-i határozata az Európai Műszaki és Tudományos Központ (CTSE) létrehozásáról és az euróérmék hamisítás elleni védelme érdekében tett technikai intézkedések összehangolásáról. HL L 19., 2005.1.21., 73. o.

[4] Mindössze hét euróövezeti tagállam nyújtotta be jelentését a 2013. február 15-i határidőn belül.

## 4. A 2012. ÉVI TAGÁLLAMI JELENTÉSEK ÉRTÉKELÉSE

### 4.1. Értékelési kritériumok

Az euróérmék hitelesítésére és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérmékre vonatkozó fő kritériumokat a rendelet 12. cikke rögzíti. A hitelesítési eljárások összehangolása érdekében a rendelet 7. cikke megbízta az Európai Műszaki és Tudományos Központot (ETSC), hogy az érmék hamisításának eseteivel foglalkozó szakértői csoporttal (CCEG) folytatott konzultációt követően iránymutatásokat – köztük a tagállami ellenőrzések, vizsgálatok és auditok gyakorlati végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket – dolgozzon ki. Az ETSC-iránymutatás alapján a tagállamoknak az alábbi mutatókról kellett adatot szolgáltatniuk[5]:

1. a 2012-ben feldolgozott érmék teljes mennyisége a három legnagyobb címletre vonatkozóan;
2. a végrehajtott helyszíni ellenőrzések teljes száma;
3. az ellenőrzött érmefeldolgozó gépek teljes száma;
4. az érmefeldolgozó gépek által feldolgozott érmék teljes mennyisége;
5. az elemzett hamisgyanús érmék teljes száma;
6. a beváltott, pénzforgalom céljára alkalmatlan érmék teljes száma.

### 4.2. A jelentések értékelése

16 euróövezeti tagállam tett eleget az éves jelentés benyújtására vonatkozó kötelezettségnek – ezek az alábbiak: Belgium, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Málta, Hollandia, Ausztria, Portugália, Szlovénia és Szlovákia.

Azok közül a tagállamok közül, amelyek emlékeztetőt kaptak jelentésük benyújtásáról, egyedül Finnország nem tett még eleget a felszólításnak.

Az ebben a jelentésben szereplő teljes mennyiségeket illetően meg kell említeni, hogy ezek azon euróövezeti tagállamok helyzetét tükrözik, amelyek már rendelkezésre bocsátották adataikat.

Az adatok teljes körű áttekintése a II. mellékletben található.

[5] Lásd az I. mellékletet.

*4.2.1. A 2012-ben feldolgozott érmék teljes száma a három legnagyobb címletre vonatkozóan*

A 3. cikk alapján az intézmények[6] az ETSC jegyzékében szereplő, az euróérmék hitelességének és pénzforgalom céljára való alkalmasságának vizsgálatára szolgáló érmefeldolgozó gépek segítségével tesznek eleget hitelesítési kötelezettségüknek.

A 2012-ben érmefeldolgozó gépek által feldolgozott érmék teljes mennyisége a három legnagyobb címletre (2 euró, 1 euró és 50 eurócent) vonatkozóan **9 845 834 296**[7]. Ez a forgalomban lévő pénzérmék mennyiségének **58,82 %**-át teszi ki[8].

*4.2.2. A végrehajtott helyszíni ellenőrzések teljes száma*

A rendelet 6. cikkével összhangban a tagállamok éves helyszíni ellenőrzést tartanak az intézményekben, amelynek során reprezentatív mennyiségű érmefeldolgozó gépen végzett érzékelési teszt révén megbizonyosodnak azok megfelelő működéséről.

A tagállamok 2012-ben összesen **220**[9] helyszíni ellenőrzést hajtottak végre. A jelentésekben említett tagállami ellenőrzések száma lényeges eltéréseket mutat: tagállamonként **1** és **76** között mozog. Ez egyrészt a piac méretével, másrészt pedig azzal magyarázható, ahogyan az adott tagállam piaca az érmefeldolgozás vonatkozásában felépül. Egyes tagállamokban az összes érme feldolgozását egyetlen pénzszállító cég végzi, míg másokban ez például önálló kereskedelmi bankok feladata. Négy tagállam (Görögország, Olaszország, Luxemburg és Málta) egyáltalán nem tett említést ellenőrzésekről. Ezek a tagállamok felszólítást fognak kapni, hogy javítsák jelentéstételüket, illetve – amennyiben ezt még nem tették meg – vezessenek be ellenőrzési mechanizmusokat.

*4.2.3. Az ellenőrzött érmefeldolgozó gépek teljes száma*

Összesen **315**[10] érmefeldolgozó gépet ellenőriztek, ezek **70,15 %**-a[11] megfelelt az előírásoknak. A nem megfelelőnek ítélt gépek vonatkozásában végre kellett volna hajtani a rendelet 6. cikkének (7) bekezdésében előírt korrekciós intézkedéseket.

---

[6] Az 1210/2010/EU rendelet 2. cikkének d) pontja az 1338/2001/EK rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben.

[7] Lásd az I. mellékletet.

[8] A számítás alapja a 16 737 875 000 érme nettó kibocsátás (forrás: az EKB valutainformációs rendszerről szóló jelentése, 2012. december). Meg kell azonban jegyezni, hogy sor kerülhetett egyes érmék ismételt ellenőrzésére.

[9] Lásd az I. mellékletet.

[10] Lásd az I. mellékletet.

[11] Lásd a II. mellékletet.

*4.2.4. Az ellenőrzött érmefeldolgozó gépek által feldolgozott érmék teljes mennyisége*

Amennyiben a Bizottság nem kapott értesítést a rendelet 6. cikkének (5) bekezdésében meghatározott eltérésről, úgy a tagállamok a 6. cikk (3) bekezdésével összhangban kötelesek ellenőrizni azokat az érmefeldolgozó gépeket, amelyek az euróérmék bevezetésétől 2011 végéig az adott tagállam által kibocsátott, három legnagyobb címletű euróérme teljes kumulált nettó mennyiségének legalább 25 %-át feldolgozták.

Az euró bevezetésétől 2011 végéig terjedő időszakban a tagállamonkénti nettó kibocsátásra vonatkozó EKB-adatbázisból nyert adatok alapján a következő tagállamok feleltek meg a 6. cikk (3) bekezdésében említett 25 %-os követelménynek: Belgium, Észtország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Hollandia, Portugália és Szlovénia[12] (lásd a III. mellékletet).

Németország és Szlovákia alkalmazta a 6. cikk (5) bekezdésében említett eltérést, és megfelelt a 10 %-ban meghatározott alacsonyabb küszöbértéknek[13].

A kijelölt nemzeti hatóságok által ellenőrzött érmefeldolgozó gépek segítségével feldolgozott érmék teljes mennyisége **6 117 955 983**[14]. Ez a 2012-ben forgalomban lévő pénzérmék mennyiségének **62,13 %**-át teszi ki[15].

*4.2.5. Az elemzett hamisgyanús érmék teljes száma*

Az elemzett hamisgyanús érmék teljes száma az egyes tagállamokban elemzés céljából a nemzeti érmeszakértői központba küldött összes hamisgyanús érmét jelöli. Az elemzett hamisgyanús érmék teljes száma **567 054**[16]. A pénzforgalomban észlelt hamis érmék teljes száma **180 139**[17].

*4.2.6. A beváltott, pénzforgalom céljára alkalmatlan érmék teljes száma*

A tagállamok beváltják vagy pótolják azon euróérméket, amelyek sérülés vagy hosszan tartó használat következtében váltak alkalmatlanná, vagy amelyeket a hitelesítési eljárás során bármely egyéb okból elutasítottak. A tagállamok megtagadhatják azoknak a pénzforgalom céljára alkalmatlan euróérméknek a beváltását, amelyeket szándékosan vagy olyan eljárással

[12] Olaszország, Luxemburg, Ciprus, Málta és Ausztria nem felelt meg.
[13] Görögország eltérést kért, azonban nem felelt meg az alacsonyabb küszöbértéknek, mivel jelentésében egyáltalán nem tett említést ellenőrzésekről.
[14] Lásd az I. mellékletet.
[15] A 4.2.1. pontban szereplő adat alapján.
[16] Lásd az I. mellékletet.
[17] Forrás: Az ETSC éves jelentése: „Az euróérmék védelme 2012-ben”.

módosítottak, amely eljárás esetében ésszerűen feltételezhető, hogy hatása az érmék módosítása lesz, leszámítva a karitatív célokra gyűjtött, például szökőkutakba dobott érmék beváltását.

A beváltott, pénzforgalom céljára alkalmatlan érmék teljes száma **14 002 311**[18].

## 5. KÖVETKEZTETÉSEK

Ez a jelentés az első a rendelet 12. cikke (4) bekezdése szerinti jelentések sorában. Mivel a rendelet – a III. fejezettől eltekintve – 2012. január 1. óta hatályos, a 2012-es naptári év volt a rendelet végrehajtásának első éve.

Mivel nem minden tagállam nyújtotta be jelentését[19], a Bizottság meg fogja tenni a szükséges lépéseket, hogy emlékeztesse az euróövezeti tagállamokat az 1210/2010/EU rendelet előírásainak időben történő teljesítésére vonatkozó kötelezettségükre.

A benyújtott információk arra engednek következtetni, hogy az euróövezeti tagállamok nagy részében a gyakorlatban is működik az intézmények általi hitelesítési eljárás, és a 17-ből 12 euróövezeti tagállam ellenőrzi a 1338/2001/EK rendelet 6. cikkében rögzített hitelesítési kötelezettség intézmények általi helyes végrehajtását.

Mindazonáltal szükség van a tagállamok jelentéstételi kötelezettségének további finomítására, hogy a Bizottság átfogó képet alkothasson a tagállamokban bevezetett hitelesítési eljárásokról. A tagállami jelentések elmaradnak a teljesség és egységesség kívánatos szintjétől, amely pedig elengedhetetlen lenne egy részletes bizottsági értékelés elkészítéséhez. A további harmonizációról és a jelentéstétel továbbfejlesztéséről a meglévő szakértői csoport (az érmék hamisításának eseteivel foglalkozó szakértői csoport) keretében zajlanak majd tárgyalások, és a jövőbeni jelentésekre való tekintettel az ETSC-iránymutatás is részletezni fogja azokat.

[18] Lásd az I. mellékletet.

[19] A 4.2. szakaszban bemutatottaknak megfelelően 16 tagállamnak sikerült eleget tennie a jelentéstételi kötelezettségnek, és egyedül Finnország nem nyújtott be jelentést.